

DENISE CRESSO

Denise Cresso

Motstånd och medvetenhet...

- En känsla av obehag inför ämnet
- Känner skuld
- Maktlöshet
- Provocerande
- Viktigt lyssna med öppet sinne

Fysiskt

misshandel, fasthållning,
puffad, dra i håret, bränn
med cigarett, varm vätska
nekar till att vifta med kniv m. skrapa
hålad med kniv.

träffa släkt, familj
o vänner = isolerad,
kontrollbehov, konstiga beteenden

förlöjliga inför andr,
tvingad d n att anpassa sig till
olika situationer, lägenhets intryck
för mycket social kontroll

tar kortet för egna inköp, gör solder
kortet, blir lurad på pengar, betalar
inte tillbaka lån, ek. utnyttjad
Populär vid lönedags
lägenheten blir festlokal

Ekonomiskt

Psyiskt

du ger inte
du är tjock, du blir
aldrig som mig, hata att kasta
Skrapet, personlighetsförändrad på en hot
hot, trakasserier
läser in, håller fast, bli isolerad
kolla mejl
manipulativ
tvingad till sex,

övergrepp, våldtäkt
färd, prostitution, trafficking,
egoistisk, vill bara utfredställa sig själv
strentar, kallad hora, incest, sexuellt kontroll-
att ge hygien
artiklar, ingen
hjälp. ex med att
tratta håret,

telefon trakasserier, sk

Sexuellt

Försummelse

Socialt

Jämställdhetsmålen

1. En jämn fördelning av makt och inflytande
2. Ekonomisk jämställdhet
3. Jämställd utbildning
4. En jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet
5. Jämställd hälsa
6. *Mäns våld mot kvinnor skall upphöra*
Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

SoL 5 kap11 § - Brottsoffer

Lag (2007:225)

Till socialnämndens uppgifter hör att verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp.

Socialnämnden **skall** särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation.

Källa: www.riksdagen.se

"Både män och kvinnor utsätts för våld i nära relationer, men framför allt drabbar det kvinnor - och våldsutövaren är oftast en man."

Fristad från våld, Socialstyrelsen 2013

"Därför är ett av regeringens prioriterade mål att mäns våld mot kvinnor ska upphöra."

Länsstyrelsen Västra Götaland, 2009

Har du mött någon person som varit utsatt för våld i en relation?

.... granne, anhörig,
arbetskamrat,
omsorgstagare...

Våld är varje handling riktad mot en annan person **som** skadar, smärtar, skrämmer eller kränker **och** som får personen att göra något mot sin vilja **eller** avstå från att göra något den vill...

Fritt översatt från Per Isdal, Alternativ til Vold
Meningen med våld, Gothia förslag 2001

Våld och Hälsa (2014)

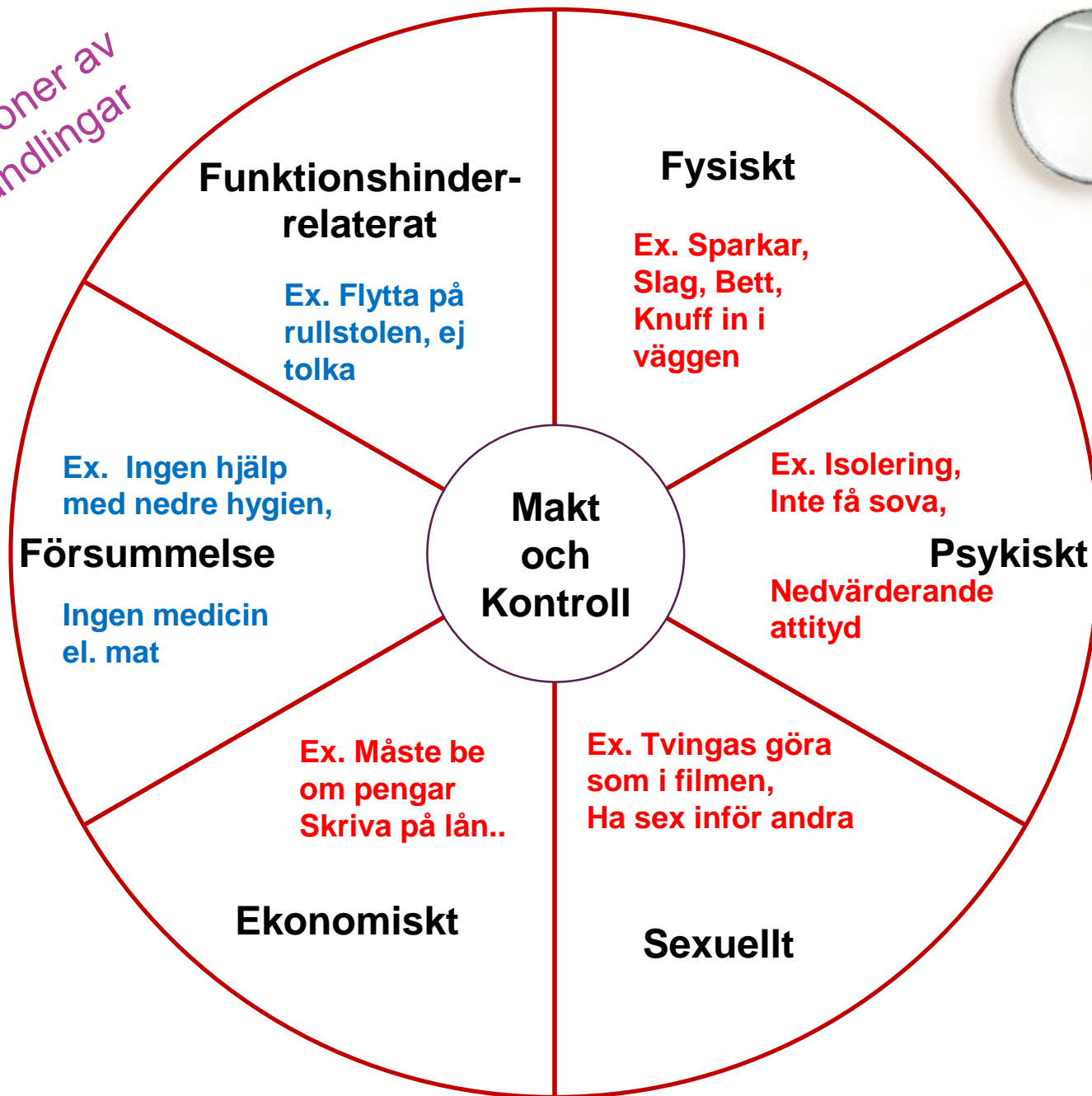

Fjorton procent av kvinnorna
Fem procent av männen

- hade någon gång efter 18 års ålder blivit utsatta för **fysiskt våld eller hot om fysiskt våld** i en pågående eller avslutad parrelation.

Kombinationer av
olika handlingar

FAKTA

Generellt

- Skuld, skam
- Rädd för ensamhet
- Ekonomi
- Gemensamma barn, bekanta...
- Hoppet
- Motståndets känsla och tanke

Vad utmärker våld i nära relation...

VEM?

Någon hen känner

VAR?

Oftast i hemmet

NÄR?

Upprepat under en längre tid

HUR?

Flera olika typer av våld

DESSUTOM:

Brottslingen stannar kvar på brottsplatsen

Ingenting hen pratar om...

Ingen homogen grupp

Missbruk

Fyllt 65 år...

Funktions-
nedsättning

Förälder

”Änkeman”
”Änka”
Singel

Ej född i
Sverige

Samkönat/
Queer

Våld mot äldre...

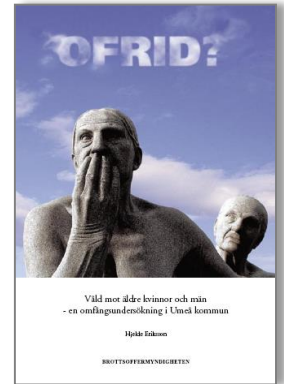
Torontodeklarationen, WHO /INPEA, 2002

”Våld mot äldre är en **enstaka eller upprepad handling**, eller **frånvaro av önskad/lämplig handling** som utförs inom ett förhållande där det finns **förväntan på förtroende** och som förorsakar skada eller smärta hos en äldre person. Denna handling kan vara fysisk, psykologisk/ känslomässig, finansiell eller helt enkelt återspegla **avsiktlig eller oavsiktlig försummelse**.”

Ofrid - skilda riskfaktorer för kvinnor och män

- Sjukdom och funktionsnedsättning samt hög ålder ökar risken för våld för kvinnorna
- Hos männen är egen alkoholberusning den enda faktorn som verkar öka risken för våld

Erfarenheter av våld efter 65

- 15,3 procent*
 - * inkluderar enstaka och upprepade tillfällen
 - Kvinnor 15,9 procent
 - Män 14,8 procent
- Skillnader vid upprepat våld...

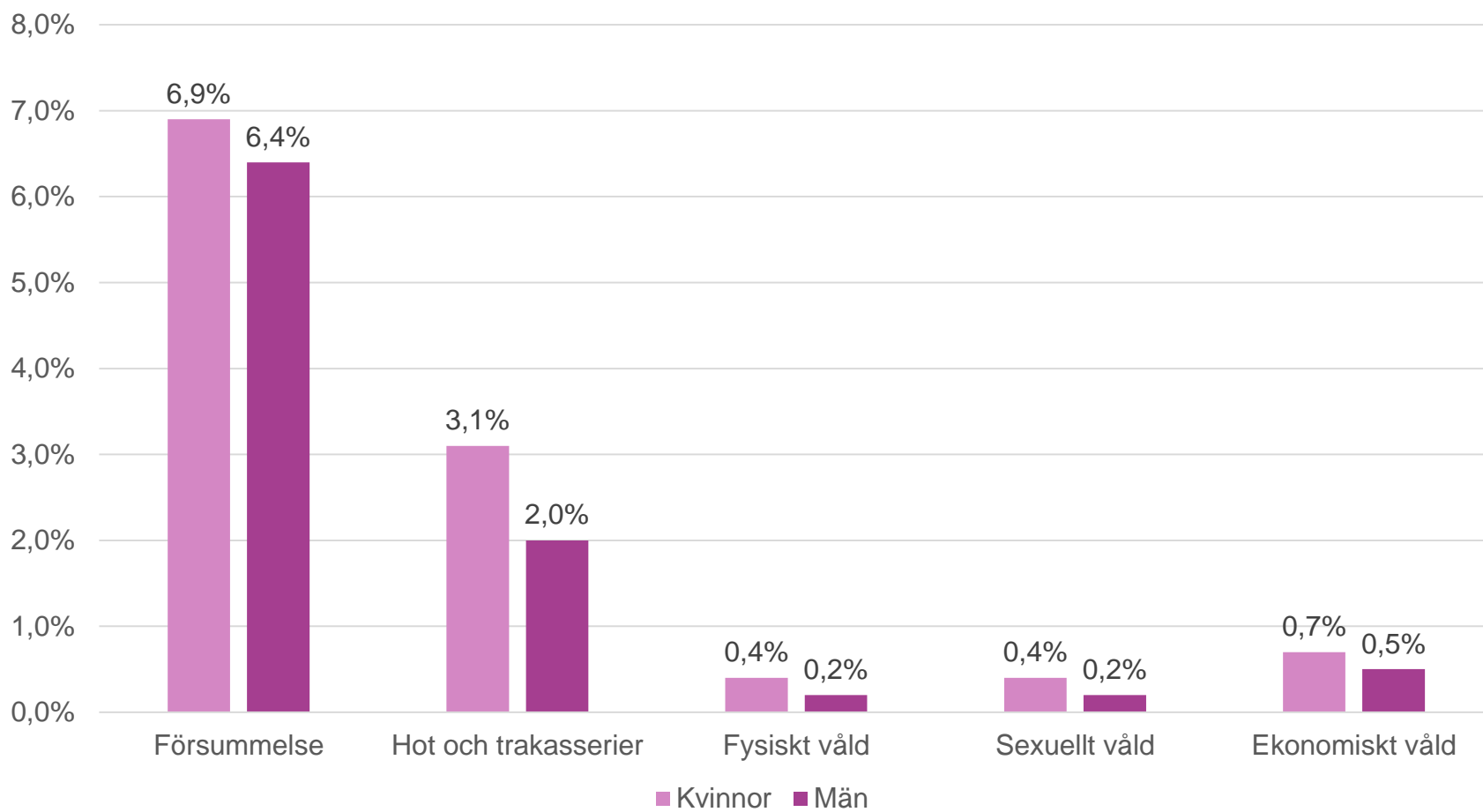

(oFREDAd 2013)

Upprepat våld - olika typer av våld

(OFREDAD n=3403)

Konsekvenser vid våld där åldern har stor betydelse....

- Tål påfrestningar mindre väl
- Fara att det ställs fel diagnos
- Riskerar att behandlas som inte fullt kompetent och myndig
- Demenssjukdom eller annat som ger kommunikations- eller minnessvårigheter
- Ingen tror att en äldre använder våld...

I högre grad...

Undersökningar i Europa, Nordamerika och Australien har visat att över hälften av kvinnorna med funktionsnedsättning har upplevt *fysisk misshandel*, jämfört med en tredjedel av kvinnor utan funktionsnedsättning.

(min översättning)

In-depth study on all forms of violence against women FN (2006)

<i>* I den totala summeringen ingår erfarenheter av hot, fysiskt och sexuellt våld</i>	Dubbelt utsatta damer?	Slagen dam
Våldserfarenheter efter 15 års ålder*	50%	46%
- Utanför en sexual relation*	42%	30%
- Av en pojkvän	25%	15%
- Av en make/sambo*	8%	11%
- Av en tidigare make/sambo*	37%	35%
Våldserfarenheter innan femton års ålder*	41%	31%

Slagen dam (2001)
Dubbelt utsatta damer (2010)

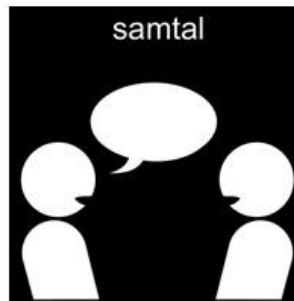
Lika men olika - större likheter än skillnader...

- utsätts av andra än sin partner
 - utsätts på fler arenor än hemmet
- assistansanordnare och arbetsgivare
- utsätts för försummelse och funktionshinderrelaterat våld
- fått sin funktionsnedsättning pga. våld
- svårt att fly en hotfull situation...

Verktyg för att börja prata om våldserfarenheter....

Prata om våld med
pictobilder

www.kvinnofrid.nu

Laddas ner på
www.kvinnofrid.nu

Det finns stunder

...som vi minns med glädje och det finns stunder som vi önskar att vi aldrig behövt uppleva!

DET FINNS STUNDER

ETT UTBILDNINGSMATERIAL OM KVINNOR MED
FUNKTIONSNEDSÄTTNING UTSATTA FÖR VÅLD

amphi
produktion

BrückeDiakoni

Utvecklingscentrum
Dubbel Utsatt

**Myndigheten för
delaktighet**

Tillgängliga Kvinnojourer?

Projekt EJA tillgänglighetsinventerade
58 av 68 Unizons kvinnojourer med boende:

- 27 procent har möjlighet att ta emot en kvinna beroende av rullstol
- 68 procent har möjlighet att ta emot en kvinna med ledarhund
- Extern personal?
 - 70 procent positiva att ta med personlig assistans
 - 50 procent positiva ta med hemtjänstpersonal

Sällan sedda

Utbildningsmaterial om
våld mot kvinnor med
funktionsnedsättning

 Socialstyrelsen

Berättelser från icke branschanknutan #metoo-upprop:

#intebättre
#intedinhora
#slutvillkorat
#slådvörattill
#underytan

3 versioner

#INTEBÄTREFÖRR

Den äldre generationens kvinnor har lämnat vittnesmål om sexuella trakasserier i både arbetslivet och i hemmet.

Kvinnorna bakom #intebättre berättar att skulden och skammen är ett tungt bagage och att våldet nödvändigtvis inte avtar för att en blir äldre.

#INTEDINHORA

Bakom uppropet #intedinhora står personer som har erfarenhet av prostitution och kommersiell sexuell exploatering.

De vill synliggöra och motverka myter som förminskar utsattheten hos de som befinner sig i prostitution.

#SLUTVILLKORAT

Kvinnor med funktionsnedsättning valde att gå samman under uppropet #slutvillkorat för att visa på gruppens specifika utsatthet.

Gruppen belyser att det stöd som de har rätt till många gånger villkoras, vilket innebär en ökad risk för sexuella trakasserier och våld.

#SLÅDVÖRATTILL

Döva och hörselskadade kvinnor samlades under uppropet #slådvörattill.

Gruppen vill bryta den tystnadskultur som råder inom dövcommunityt och i samhället i stort. Uppropet synliggör även att yrkesverksamma som möter målgruppen ofta saknar dövkompetens.

#UTANSKYDDSNÄT

Bakom #utanskyddsnät står personer som har erfarenhet av missbruk och/eller drogeroende, kriminalitet och prostitution.

Uppropet pekar på att myndigheterna har svikit dem och att de är utan skyddsnät. Rätten till stöd och skydd från sexuella trakasserier, övergrepp och våld ska omfatta alla, oavsett livssituation.

“...
ÄVEN SEDAN HAN
KNIAPPT KUNDE GÅ LÄNGRE”

BERÄTTAT I INTERVJU
(BLÅNADER OCH SILVERHÅR, SOCIALSTYRELSEN)

Blådnoder och silverhår

Utbildningsmaterial om våld mot äldre kvinnor

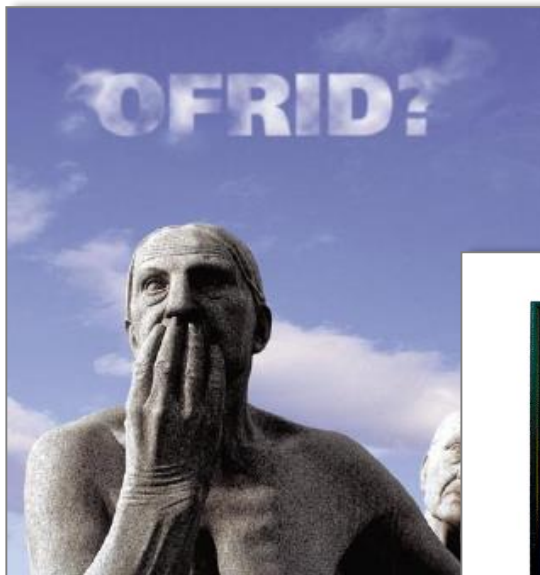
Rapport 2012:21

LÄNSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Det slutar inte vid 65

En rapport om äldre våldsutsatta kvinnor

V...
- en on

De sista ljuva åren...

– om utsatthet och erfarenheter av våld hos personal och vårdtagare inom hemtjänsten

Kerstin Kristensen och Marie Risbeck

OFREDAD

– om våld och övergrepp mot äldre personer

denise@cresso.nu

Mer info:

www.cresso.nu

www.kvinnofrid.nu

